

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นางสาวจินตนา ต้นสุวรรณนท์

สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ได้รับรางวัลชมเชยการนำเสนอผลงานแบบบรรยาย

เนื่องในการประชุมวิชาการ "ศรีนครินทรวิโรฒวิชาการ" ครั้งที่ 2

ประจำปี พ.ศ. 2550 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

ตริบตริบทรวิโรฒวิชาการ

วันที่ 31 มกราคม-1 กุมภาพันธ์ 2551

ISBN 978-974-8182-48-3

ณ อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

Effects of Training on Media Literacy Development of Suan Dusit Rajabhat University Students

จินตนา ตันสุวรรณนนท์¹, พรรณี บุญประกอบ¹, อรพินทร์ ชูชม¹, อังคินันท์ อินทรกำแหง¹

¹สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดฝึกอบรมสำหรับพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และเพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ระดับปริญญาตรี ชั้นปี 1 ที่อาสาสมัครเข้าร่วมโครงการฝึกอบรม จำนวน 60 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแยกประเภท (Stratified random sampling) ตามลักษณะของระดับการรับรู้ความสามารถของตนในการใช้สื่อ หลังจากนั้นสุมนักศึกษาในแต่ละกลุ่มให้ได้รับรูปแบบการฝึกอบรมที่แตกต่างกันไป 3 รูปแบบ แต่ละกลุ่มมีจำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ภายในกลุ่มจะมีนักศึกษาที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการใช้สื่อสูงและต่ำในสัดส่วนที่เท่ากันคือกลุ่มย่อยละ 10 คน

กลุ่มทดลอง A จะได้รับการฝึกอบรมการรู้เท่าทันสื่อทั้ง 2 ระยะ ในระยะที่ 1 เป็นการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อทั้ง 3 ด้าน คือด้านการคิด ความรู้สึก/จิตใจและพฤติกรรม ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการฝึกอบรม 10 ครั้ง (24 ชั่วโมง) และ ในระยะที่ 2 ได้รับการฝึกทำโครงการ (3สัปดาห์) สำหรับกลุ่มทดลอง B ได้รับการฝึกอบรมการรู้เท่าทันสื่อเฉพาะในระยะที่ 1 ซึ่งเป็นการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการคิด จิตใจและพฤติกรรม (24 ชั่วโมง) ไม่ได้รับการฝึกทำโครงการและกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกอบรมการรู้เท่าทันสื่อและไม่ได้ฝึกทำโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ (1) แบบวัดการรู้เท่าทันสื่อ (2) แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการใช้สื่อ และ (3) ชุดฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อที่ผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือและทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริงโดยทำการวัดการรู้เท่าทันสื่อ 4 ครั้ง คือ ก่อนการทดลอง , ภายหลังจากการฝึกอบรมระยะที่ 1 (10กิจกรรม), ภายหลังจากการฝึกอบรมระยะที่ 2 (การฝึกทำโครงการ) และ ติดตามผลหลังการฝึกทำโครงการแล้ว 1 เดือน หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร 3 ทางแบบวัดซ้ำ (Three way MANOVA with Repeated Measure)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการฝึกอบรม ระดับการรับรู้ความสามารถของตนในการใช้สื่อ และครั้งของการวัดต่อการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาในด้านการคิดวิจารณ์ญาณ การตระหนักถึงผลกระทบของสื่อและการเลือกรับและใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ แต่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครั้งของการวัดกับรูปแบบการฝึกอบรมต่อการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาในด้านการคิดวิจารณ์ญาณ ด้านการตระหนักถึงผลกระทบของสื่อและด้านการเลือกรับและใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ 2. นักศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรม

เพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อมีคะแนนเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกและรูปแบบที่ดีที่สุดใน
การพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษา คือ การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการคิด
ความรู้สึก/จิตใจและพฤติกรรมร่วมกับการฝึกทำโครงการ 3. นักศึกษากลุ่มที่มีการรับรู้ความสามารถของตนใน
การใช้สื่อสูงมีคะแนนเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อด้านการคิดวิจารณ์ญาณ ด้านการตระหนักถึงผลกระทบของสื่อ และ
ด้านการเลือกรับและใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพไม่แตกต่างจากนักศึกษากลุ่มที่มีการรับรู้ความสามารถของตนใน
การใช้สื่อต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ